№ 84
ხუთშაბათი, 22 აპრილი, 1899 წ.

1877—1899

ივერია

№ 84
ხუთშაბათი, 22 აპრილი, 1899 წ.

რედაქცია:
ნიკოლოოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბეჭდად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარია
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ., მეოთხეზედ—8 კაპ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გაზეთის ღირს:

თვე	მან. კ.	თვე	მან. კ.
12	10—	6	6 —
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8 —	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

„ივერიის“ ტელეფონი № 227

„ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების“ გამგეობამ მიიღო ბინის გუბერნატორისაგან ნებართვა გამართოს საზოგადოების სასარგებლოდ

სახალხო სეირნობა საქველმოქმედო ბაზრითურთ.

სეირნობა და ბაზარი გაიმართება მაისის დამდეგს. ვისაც სურს დახმარება აღმოუჩინოს ბაზრის გამართვას, შემოწირულება უნდა გამოუგზავნოს ტფილისში ბ. ოლგა თადეოზის ასულს ყაზბეგისას, ნიკოლოოზის ქუჩა, № 21.

ქუთაისის მიხეილის სათავადაზნაურო საადგილ-მამულო ბანკის ზედამხედველი კომიტეტი

ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ ამ ბანკის წესდების მე-89 §-ის ძალით, წლიური მორიგი კრება ამ ბანკის რწმუნებულთა დანიშნულია 1899 წლის ოცდა თერთმეტ (31) მაისისათვის. კრება მოხდება ქუთაისში, ბანკის გამგეობის სადგომში, შუადღის 12 საათზედ. კრებ კანონიერად იქნება ჩათვლილი, რამდენი რწმუნებულიც უნდა გამოცხადდეს.

განსახილველად შემდეგი საგნები:

1. განხილვა და დამტკიცება ბანკის 1894—1898 წლების მოქმედების ანგარიშებისა.
2. დამტკიცება 1899 წლის ხარჯთაღრიცხვისა.
3. საზოგადო საჭიროებისათვის გადადებულ თანხის განაწილება.
4. ბანკის წესდების ზოგიერთის §§ შეცვლა და შევსება.
5. შეცვლა და შევსება დამფასებელთა ინსტრუქციისა.
6. გამგეობისა და ზედამხედველ კომიტეტის იმ წევრების არჩევნები, რომელთაც სამსახურის ვადა გასდით. (3—ნ.—1)

პირველი კერძო სამკურნალო ექიმის ნავასარდიანისა
(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილობით:

ბ. ს. ნავასარდიანი, 11—12 საათ. საღოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ე. მ. ჩაქოგაძე. 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასიანცი—დილის 11—12 ს. ქალთა სენნი ავადმყოფებს.

ი. თ. ბროტ-სეგეჩი—12—1 საათ. ყურის, ყელის, ცხვირის და გულის ავადმყოფ.

ს. ბ. კარაბეტიანცი. 1—1½ საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

ს. ბ. გურგო. 1¼—2¼ ს. შინაგანი და საშარდეს ავადმყოფობის.

საღამოობით:

ბ. მ. მახვილაძე.—5—6 საათ. შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფ.

ს. ნ. შუბაკოვსკი—6—7 საათ. ნერვების (ელექტროტერაპია), ვენერიული და კანის სნეულებ.

ბ. ს. ნავასარდიანი 6½—7 საათ.

ტ. ი. რუდენკო—სამკურნალოში გამოიკვლევს ქიმიურად, მიკროსკოპიულად და ბაქტეროლოგიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაური; დარიბთათვის უფასოდ; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დარეკტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნავასარდიანი.

Первая частная лѣчебница *Д-ра Навасардіана.*

Тифлисъ, противъ памятн. Воронцову. (—1—წ.)

ექიმი
კ. ი. გძელიშვილი
მიიღებს
ყელისა, ცხვირისა და ყურით
ავადმყოფებს.

დილ. 9—11 ს., საღამოზე 5—7 ს. მიხეილის ქუჩა, ნემენჩეკის ეკლესიის პირდაპირ. Михайловская, противъ церкви. (100—31—32)

ქართველთა ამხანაგობის, წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების და კ. თავრიშელაძის წიგნის მაღაზიებში ისყიდება ი. მაჯაგრანიანის თარგმანები: **გლეხი-კაცის ისტორია, ეროვნულ შაბიანისა:**

ნაწილი I საერო კრება . . 60 კ.
იგივე კარგ ქაღალდზე . . 75 „
ნაწილი II სამშობლოს განსაცდელი . . . . 60 „
იგივე კარგ ქაღალდზე . 75 „
ნაწილი III წელიწადი პირველი რესპუბლიკისა } 1 მ.20 „
ნაწილი IV მამულიშვილი } 1 მ.20 „
ბონაპარტი . . . .
იგივე კარგ ქაღალდზე 1 მ.50 „
ბრეყალები, დრამა 3 მოქმ.
პოლ-ერვიესი . . . . 30 „
ოდითი, ტრაგედია 5 მოქმ.
ჯიაკომეტისა . . . . . 30 „
პირველი ნაწილი ცალკე აღარ იყიდება (6—უ.—4)

შემოწირულება

„ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ სასარგებლოდ განზრახულ ბაზრობისათვის შემოსწირა ნიკოლოოზ ბესარიონის ძე ღლობერიძემ 20 მანეთი.

ახალი ამბავი

*** კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების საბჭომ დაამტკიცა საგანგებო კომისიისაგან შედგენილი და შემუშავებული წესდება ტფილისში მეთამბაქოეთა ამხანაგობის დაარსების შესახებ.

*** კავკასიის სამოქალაქო უწყების სამკურნალო ნაწილის გამგეთ დანიშნულს ბ ნს სპირნოვს ტფილისში 27 აპრილს მოელიან.

*** რადგანაც ქ. სიღნაღისა, დუშეთისა, გორისა და თელავის ქალაქის მოურავებს დღევანდლამდის არ წარმოუდგენიათ შესავალ-გასავლის ანგარიშები, ტფილისის საგუბერნიო საქალაქო საქმეთა სარკებულოს გამგე ცირკულიარითა სთხოვს დაუყოვნებლივ წარმოდგენილ იქმნეს ეს ანგარიშები. სთხოვს აგრეთვე შეატყობინონ, რა მიზეზით, არ წარმოადგინეს დასახელებული ანგარიშები 1898 წლის ნოემბერში, როგორც ამას საქალაქო დებულება ითხოვს.

*** გორის ქალაქის რწმუნებულთა არჩევნები დანიშნულია მიმდინარე წლის 30 ივნისს.

*** თელავიდან სწერენ გაზეთ „კავკაზს“: „საშინლად შეგვაწუხეს თელველმა ვაჭრებმა, რომლენიც დაუშლელ კირითა ვაჭრობენ. რადგანაც ეს კირი დიდათ საჭიროა ვენახების წამლობისათვის, პირი შეჰკრეს და ფუთს 45 კაპ. ჰყიდიან, ისიც მაშინ, როცა რამდენსამე ფუთს ყიდულობს მხმარებელი. ხოლო თუ თითო ფუთობით იყიდეთ, მაშინ 50 კაპ. ნაკლებ ვერ იყიდით. საკვირველია ასეთი თავ-გასულობა ვაჭართა და სასურველია მთავრობამ ალაგმოს ამგვარი მაი თავხედობა“.

*** კავკასიის მთავრობამ განკარგულება მოახდინა, რომ ვიდრე განსაკუთრებული კანონი არ გამოიცემა კავკასიაში რუსთა გადმოსახლების შესახებ, მინამდის ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ ყოველგვარი მოლაპარაკება უნდა მოსპოს გადმომსახლებელთა ვეშერლებთანაო. („ახ. მ.“)

*** გაზეთ „მწყემსის“ სიტყვით, ქუთაისის თითქმის ყველა სასწავლებელ-ჯაკობ მუზიკა-დირის ხმაზედ.

ამ მეორე ჯგუფს ეკუთვნოდნენ მრავალი ქალი და ვაჟ, რომელთაც აქ უნდა გამოეჩინათ თავიანთი უნარი, სიკეკლუცე და ცოდნა ცეკვა-დაკვრისა. ამ გუნდსვე ეკუთვნოდა ლამაზი კატინეც. იმან მუზიკის კარგი დაკვრა იცოდა და დღეს დაუდგა ის დღე, როცა სავსებით უნდა ეჩვენებინა ყველასათვის, განსაკუთრებით ერთისათვის, ეს ცოდნა. ამ დღეს მისი ხელი არ დაღლილა და არც დაუსვენია, დილიდგან შუადღემდის განუწყვეტლივ ყელ-მოღერებული და ტანის რხევით უკრავდა და ამ დროს მისს აღფრთოვანებას, მედიდურობასა და სიხარულს საზღვარი არა ჰქონდა. სწორედ კატინეს პირდაპირ კაცთა ჯგუფში სამი კვირეულივით გლეხის ბიჭი იდგა, ჩუსტებსაცვეთებში და მოკლე ჩოხა-ახალუხში გამოხლართული და წითელის სარტყლით შემოკრულნი. ორი მათგანი განუწყვეტლივ იწვევდა გასათხოვარს გოგოებს სათამაშოდ და წელში კლაკნა-გრეხით დაუღალავად პროწიალობდა... მესამე-კი ტაშს აწევდა და აქეზებდა თამაშობაში ამხანაგებს...

ეს იყო თედო გამდლიშვილი, რომელსაც გულში ჩავარდნილი ჰქონდა კატინეს სურათი, უნდოდა იგი თავისად გაეზადნა, შეეყყიდა და, აი, დღეს ამის გულისათვის გამოწყობილ გამოპრანჭული, რათა უკანასკნელად გასინჯოს იგი და თავისად დაგულოს. თედო თვალს არ აშორებდა კატინეს, სცდილობდა დაეჭირა კატინეს თვალები და შიგ ჩაეხედნა. კატინემ იცოდა თედოს განზრახვა, იმასაც თვალში მოსდიოდა შოთიკოთ მაღალი თედო და კრძალვით იგიც გაპარებდა ხოლმე თვალს იმისკენ. საზოგადოდ-კი ძალიან მედიდურად ეჭირა თავი და მუზიკის კარგი დაკვრით ამაყობდა. კატინეს ჭრელმა, მაგრამ მოხდენილმა თვალებმა, მისმა სპეტაკმა სახემ და ცოცხალმა გამომეტყველებამ მოლად აანთო და დასწვა თედოს გული. მისი ტაშის დაკვრა, თვალების ტრიალი, გულის ძგერა და ყოველი მისი მოძრაობა მხოლოდ კატინესაკენ იყო მიპყრობილი და უწინდელი გრძნობა კატინეს მიმართ ეხლა გაუთაკეცდა და ერთს სუფთალად გარდაიქმა: კატინე მისი გამხდარიყო... თედომ ერთს ამხანაგს რაღაც წასჩურჩულა, იმანაც თავი დაუქნია და რამდენისამე წუთის შემდეგ ჯეირანივით სათამაშოდ გამოხტა. ბევრის ცმუკვის შემდეგ თვით კატინე გამოიითხოვა სათამაშოდ. კატინეც ხელში მუზიკით გაეთამაშა და ტანის-რხევით თავ-მომწონეთ პროწიალებდა. მთელი საათი ითამაშეს ერთათ ქალმა და ვაჟმა, ვიდრე არ მოიღალნენ. ეს იყო უკანასკნელი სიხარული კატინესი: მუზიკით ხელში მთელი საათი ითამაშა, კარგი მოთამაშე ბიჭიც მოღალა თამაშით და ეს იშვიათი მოვლენა იყო. იმ დღეს გამარჯვება კატინესი იყო. ყველა იმას შესცქეროდა და ბევრ ყმაწვილ კაცსაც აუტოკა გული. „ყოჩაღ, ქალო, ყოჩაღ! აი „ბუზიკის“ დაკვრა ეგრეთი უნდა, გაიძახოდნენ მაყურებლები, ნეტარი მაგის დედასა“.

თედომ სავაჭროს ხელი დასდო. გადაწყვეტილი იმედით დაბრუნდა შინ, რომ კაცი მიეზავნა კატინეს მშობლებისათვის. ერთის მხრივ ლამაზი კატინე, კარგის დედ-მამის შვილი, მეორეს მხრივ შეძლებული გლეხკაცი თედო, ნამდვილი სოფლელი ჯაბო ვეკაცი, ერთმანეთს ვერაფერით დაიწუნებდნენ. ამ დღიდამ თედოს მოსცენება აღარ ჰქონია; მისი ერთად ერთი სურვილი ის იყო: „როდის იქნებოდა ლამაზს კატინეს გადაჰხვეოდა და მისი ხვევნა-ალერსით გამძღარიყო“.

ორ კვირას აღარ გაუვლია მას შემდეგ, რომ თედომ კატინეზედ ჯკარი დაიწერა, სურვილს მიაღწია და შეუდგა ოჯახურს ცხოვრებას...

პირველმა გიჟურმა სიყმაწვილის აღელვებულმა დრომაც გაარა, გატაცება მეკობრულ სიყვარულად შეიცვალა და ეს ორი არსება ერთმანეთს შეუკავშირა. ოჯახში სრული თანხმობა და სიყვარული არსებობდა. ეს ოჯახი განთქმული იყო მთელს შუა ქართლში დოვლათითა და ყველაფრით სდუღდა და გადმოდიოდა.

პურ-მარილის მოყვარე თედო გამდლიშვილი თავისს კარებზე ისე არავის გაატარებდა-მეზობლაც-კი, რომ არ შეეწვია ოჯახში და მასპინძლობა არ გაეწია. მთელს სოფელში პატიოსანის და მშრომელ ადამიანის სახელი ჰქონდა გავარდნილი თედოს. და ყველა ამას აგვირგვინებდა და მეტად ამშვენებდა ლამაზი კატინე, წუნარი, გულ-კეთილი და ოჯახისათვის თავ დადებული და გადამკედარი.

მალე ორი ვაჟიშვილი და ერთი ქალი მიეცათ და, ამისდა მიუხედავად, კატინე მაინც ლამაზი იყო და იმის სიმშვენიერეს იოტის ოდენაც არა დაჰკლებია-რა. თუმცა კატინე ამ დიდს ოჯახს თითონ უძღვებოდა:

ფელეტონი

„კატინემ დაარჩინა!“

სულის წმინდის მოფენის დღე იყო—დიდი დღეობა „უსანეთობა“ ს. მეჯ—ში, სადაც მიდიოდა მრავალი მლოცავი საქართველოს ყოველ კუთხიდგან. მთელს ქართლში განთქმული იყო „უსანეთობა“. აქაც, როგორც ყველა სხვა დღეობაში, მრავალი ქალი ისინჯებოდა ყმაწვილ ბიჭებისაგან და ბევრის ბედიც აქვე გადაწყვეტილა. ეს იყო ის მოედანი, სადაც შშობლებს საბაზროდ მორთულ-მოკაზმული ქალები გამოუყვანით ჯ ბევრის ჩინის და ვაჭრობის შემდეგ გაუსაღებიათ. შუადღის პირი იყო, როდესაც ყველა, დიდი და პატარა, მხიარულებას მისცემოდა... საითაც გაიხედავდით, დიდი ღრიანცელი და ვაი-ვაგლახი მოგესმოდათ... ეკკლესიის გალავან ში დაფა-ზურნის-არღან-დაირა მუზიკის ხმა ერთმანეთში ირეოდა და ყველა ერთ დროს დაცმუკავდა. ერთგან მხოლოდ „შლაპოსანი ქალები“ და თავად-აზნაურობა მხიარულებდა და სცეკვავდა ზურნა-საზანდრის ხმაზედ და მეორე ალაგას

ბელში ეგზამენები დაიწყება პირველ მაისიდგან და დასრულდება პირველ ივნისამდე.

⁂ განჯიდგან დეკეშით ატყობინებენ გაზეთ „ახალ მიმოხილვას“, რომ 18 აპრილს მტკვრიდგან ამოუღიათ გვამი დამრჩენელის ყაჩაღის ყარასი. გვამის გასინჯვის დროს შეუმჩნეიათ, რომ ყაჩაღი მარცხენა ხელში ყოფილა დაჭრილი.

⁂ სამეგრელო. წელს საზოგადოდ დიდი ყურადღება მიაქციეს აქ ბეოლის (თუთის) ხის გაშენებას. ბევრს სოფელში არ დარჩენილა ისეთი ოჯახი, რომ 50—200 ძირამდი თუთის ნერგი არ ჰაეყარა თავის ეზოში. ნერგი ისევ იქაურს ტყეებში იშოვება. ეს შარშანდელმა აბრეშუმის ფასის აწევამ გამოიწვია. წელს მამა-კაცებიც მხურვალე მონაწილეობას იღებენ ქალებთან ერთად აბრეშუმის ჭიის მოვლა-მოშენებაში.

⁂ ახალ-სენაკი. აქაურმა პოლიციამ ყურადღება მიაქცია ახალ-სენაკის გასუფთაობას. იმ ადგილებშიაც კი, სადაც დუქნების წინ მუხლამდი ტალახი იდგა, ქვები იქმნა მოყრილი და უშიშროდ შეიძლება დუქნიდგან დუქნამდე ფეხ-გაუტალახებელად მივიდეს კაცი.

როგორც ხმა დადის, აქაურ დეპუტატებს განუზრახავთ მთავრობას სთხოვონ, ახალ-სენაკში ყოველ წლობით იარმუკობა იქმნეს გამართული. იარმუკობა უნდა დაიწყოს 22 ივნისს და თვის ბოლომდე გასტანოს; ხოლო 29 ივნისს, პეტრე-პავლობა ღღეს, მარიულა გაიმართება. ამ ამბავს აქაური ვაჭრები აღტაცებით მიეგებნენ, რადგან ცოტათი მაინც მოემატებათ ვაჭრობა.

⁂ ს. ფშაფი, (აფხაზეთი). ამ დღეებში ერთი უცნაური ბოროტ-მოქმედება ჩაიდინეს აქ: ღამით ფშაფის ეკლესიის კლიტე გასტეხეს. ფულად ეკლესიაში იმ ღამეს მხოლოდ ოც მანეთამდე იყო, რადგან წინა დღით მღვდელმა დ. ხუციშვილმა დანარჩენი ფულით საეკლესიო სლავური წიგნები გამოიწერა პეტერბურგიდგან. ქურდს კი არც ამ ოცი მანეთის წაღება უსურვებია და არც სხვა ძვირფასი ნივთებისთვის უხლია ხელი, თუმცა ნივთები, ცოტა რომ ვთქვათ, 2,000 მანეთისა-კი არის ეკლესიაში. აშკარაა, როგორც სოფელიც ამბობს, ბოროტ განმზრახველს სულ სხვა აზრით გაუტეხია ეკლესია და არა იმი სთვის, რომ გაეძარცვა იგი. ადგილობრივმა მამასახლისმა ეს ამბავი აცნობა ბაგმისთის ნაწილის უფროსს, მაგრამ სიქმე ჯერ ისევ მიჩუმებულია. სასურველია, განსაკუთრებითი ყურადღება მიექცეს ამ საქმეს და ბოროტ მოქმედების ჩამდენი აღმოჩენილ იქმნას. თუ ეს ბოროტ-განზრახვა მართალი იმ აზრითაა ჩადენილი, რომ სხვას, ალალ-მართალ კაცს ჩირქი მოეცხოს, ეს ხომ ავაზაკობაზედ გადამეტებული ავაზაკობაა და ნუ თუ ასეთი ბოროტ-მოქმედი უნდა დაიმალოს და ღირსეულად არ დაისაჯოს!?

⁂ ქუთაისის მაზრის, „სოფელ გეგუთში ვიღაც ბოროტ-მომქმედები თავს დასხმიან მაქსიმე და ანტონ ციკორიძეთა სახლსა. მოუკლავთ ანტონ ციკორიძე და სახლი გაუძარცვავთ. წაუღიათ 300 მანეთამდე.

⁂ ქალაქ ქუთაისში შემდეგი უწესობა ჩაუდენიათ სამს შეზარხოშებულ თავდაშვილს. 13 აპრილს მოსულან ეს ვაგბატონები ბანაში და მოუკითხავთ ცალკე ნომერი. დაახლოვებინან თუ არა ქალების გაწყოფილებას, შეუმტვრევიათ კარები და შეცვივნულან შიგ, სადაც ბანაობდა რამდენიმე ქალი. შეშინებულ ქალებს დაუწყვიათ საშინელი წივილ-კივილი, ზოგს გულიც-კი წასვლია. ამ დროს პოლიციის ბოქაული ბ-ნ არსენიევი რომ არ მოსულიყო, ვინ იცის რით გათავდებოდა ამ ვაგბატონთა თავხედობა. ამბობენ, რომ ბოქაულისთვის შეურაცყოფა მიუყენებიათო.

დაბალ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

ს. ფშაფი, (აფხაზეთი). 1897 წლის 28 დეკემბერს ფშაფის ეკლესიის მდგომარე დ. ხუციშვილმა ერთად შეჭეარა თავისი მრეული, ეუსხს სოფლის ფულმა ერთხმად თავისს მამასახლისად ამოირჩია და მას ჩაბარა თავისი საქმეების მართვა. ამ დროს იგი ორმოც წლამდის იყო მიღწეული.

ამ ხელობაში თედომ დიდი უნარი და ცოდნა ცხოვრებისა გამოიჩინა, ისე რომ თხუთმეტ წელიწადს გამუდმებით ერთხმად ირჩევდა საზოგადოება მამასახლისად და ამ ხნის განმავლობაში იგი მუყაითად ასრულებდა თავისს თანამდებობას. მართალია, სამართალს ყველას თავისს რიგზედ აძლევდა, მაგრამ ამავე დროს თედო სასტიკიც იყო და თავისს მოვალეობის აღსრულების დროს კრინტს არავის ამოაღებინებდა. ყველას კანონიერად მოსთხოვდა ხოლმე პასუხის გებას...

—

ფოსტის ფულის აღების დროა იყო. თედომ სწრაფად შემოუარა სოფელს და გზარ-ჩაფრებით აკრიფა, რაც ასაკრები იყო. მხოლოდ რამდენიმე ოჯახი გაუჯიუტდა და ხელ-მეორედ უნდა შემოეკლო მათთვის. რამდენიმე სახლი კიდეც დაარბია და ძალით წაართვა, რაც ერგებოდა. მხოლოდ ერთი ოჯახი ღა დარჩა.

— აბა, გზირებო, შემომყეთ და ვიჩვენებ, როგორც უნდა წინააღმსაწრალოა მოზარდ ახალთაობისთვის ეს წინადადება მისცეს—სოხოვეთ სოხუმის ეპარქიის სამასწავლო სასწავლის წარკეთილს სკოლის დაარსების ნება მოგცენ და მასწავლებლად, როგორც გამოცდილი შედეგები და კარგი ნასწავლი კაცი, ნ. კორინჩისნი დაგინიშნონ, რომელსაც სემინარია აქვს დამთავრებული. მოძღვრის რჩევამ გასჭრა და ისევ ეს ეს ეს

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დაკეტეს დონდონის ებრაელთა სასასწავლო ასოციაციის. კანსლეგუნებულ ბარონისა და მისის მეუღლის სამდიდრე ულრიდა სულ 620 მილიონ ფრანკს. ამ ფულიდგან თავიანთ ნათესავებს დაუტოვეს მხოლოდ 100 მილიონი, ხოლო დასარჩენი 520 მილიონი სულ საკეთილ-მოქმედო საქმეებს უნდერძეს, მომეტებულ ნაწილად დასავლეთ ევროპის კონსტიტუციებზე.

—

სერბია. წინა წლებში ძლიერ აშკარათად შესდგებოდით სერბიის კაზეთებში ოსმალეთის სერბების მდგომარეობის აღწერას, ახლა კი არა მარტო დამოუკიდებელი კაზეთები, არამედ ოფიციოზურიც დიდის კეთილებით აქებენ თავ-ლ-ურს თავისი სახელოვანი ბრძოლებ-ურისა. მაკედონიად, კაზ. „სრბ. ზაკეტ.“ საეურადღებო ტონობს ეკუწუნებს ბევრი სერბიის მკვიდრთა შესახებ. კაზეთის სტატეიაო, ეკ-ური სერბები კანეწუნებენ ბრძოვან აღბანელებისაგან, რომელთა დანაშულობა შედგ დაუკეთებია რწმენა. ოსმალეთის მთავრობის ასეთ უეურადღებობის წყალობით სერბებმა დაკარგეს სიცხოვრებელი,ბევრნი მთიანი თავიანთ სამშობლოს თავს ანებებენ და უცხო ქვეყნებში კრბიან ბინის მოსაშოვებლად. მაკრამ სამშობლოში დარჩენილი სერბები, მთიის მობმეშების კანდასახლებლის გამო, უფრო სუსტდებიან და აღბანელების მხრივ ადვილად ეკეხნებიან, ამატომ ამით მეტი გზა აღარ დარჩენათ, კარგა ამისა, რომ წ�, დამოუკიდებელ სერბებს, მოგვსროთან და შეკლა კეთოზოონო. ამიკე კაზეთით კეტეობდოთ, რომ ოსმალეთის ბოლიტიკა ძალდატანებით ირთმეკს თურქ ხალ ფრ ინდ ამ სერ ფალ ბ ბ ბ

კ. რაჲ არს წიგნი?..

ბოდოს:

დაიწერა კელითა ფრიად ცოდვილის ხუცეს-მონაზონის ᲒᲠᲘᲡ მიხაილისათა მონასტერსა დავით გარეჯისათა, მეფობასა ირაკლისასა, წინამძღოლობასა არღიმანდრიტ ქრისტეფორესა:. ქრისტეს აქათ ათას შჯდას სამოც-და-ოთხს: ქართულს ᲬᲚᲘᲡ უმა, თუესა ივლისსა: ით.

იმპერატორის შეუსინდოლობის ბოდოს (ფურც. 86):

სრულ იქმნა ძალითა ღუთისათა მცირე ესე პორფირი კელითა ცოდვილის ხუცეს-მონაზონის მიხაილისათა:. ᲬᲚ აქეთ: 1000 70063 (=ქრისტეს აქეთ ათას შვიდას 63 წელს).

ამოგწერ გრიგოლის ორიოდე დარიგებას.

ესე ვითარი იყავ მეგობართათვის, ვითარ შენ შათი გენებოს შენთვის ყოფა.

უსწორად ჰკონე მეგობარი სარწმუნო პირსა განცდილი.

მტერობა შენი იყოს ფიცული და სიყვარული გაქუნდონ სამრავლისოდ.

უკეთე ჰყოფდე სწავლასა კეთილთასა, არა გარცხვინოს სიცილმან ბოროტმან.

მ. ᲯᲐᲜᲐᲨᲕᲘᲚᲘ

ᲓᲔᲞᲔᲨᲐ

(რუსეთის დეპეშათა საᲐᲒᲔᲜᲢᲝᲡᲐᲒᲐᲜ)

18 აპრილი

პეტერბურგი. მისი იმპერატორებითი უმაღლესობა დიდი მთავარი მიხეილ მიხეილის ძე ჩარიცხულ იქმნა კავკასიის 1 მსროლელთა რაზმის სიაში შტაბს-კაპიტნის ხარისხით.

სტოკჰოლმი. დღეს რეიხსტაგმა დაადგინა საზღვავო შენობების ასაგებათ გადასდოს 13,200,000 კრონი. ფლოტისათვის გადადებულია სულ 16,700,000 კრონი.

პარიზი. გაზეთი „Echo de Paris“ იუწყება, რომ საკასაციო პალატამ ჩვენების ჩამორთმევა უკვე დასრულოა.

19 აპრილი

ნიუ იორკი. მანილიიდგან იუწყებიან, რომ აგვინალდომ განაცხადა, დაგნებდებით მთელის ჩემის ᲯᲐᲠᲘᲗ, იმ პირობითაკი, რომ თავისუფალნი დავრჩეთო.

პარიზი. საკასაციო პალატა დანარჩენ მოწმებს ჩვენებას აღარ ჩამოართმევს. ᲯᲔᲠ არ იციან ბალობოპრე როდის წარადგენს თავისს მოხსენებასა.

ᲛᲐᲓᲠᲘᲓ. არჩევნების დროს აღმოჩნდა, რომ თავრობა 61 ხმით სპარბობს ოპოზიციას.

ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ. გენერალი ოტისი დეპეშით იუწყება მანილიიდგან, რომ მეამბოხეთა წარმომადგენელებთან მოლაპარაკება გავათავეთო. მეამბოხენი თხოულობდნენ სამი კვირით შევწყვეტოთ ბრძოლა, რათა შეძლება გვქონდეს კონგრესის მოწვევისა, რომელზედაც უნდა გადაეწყვეტოთ განვაგრძოთ ბრძოლა, თუ არაო. ოტისმა ეს წინადადება არ შეიწყნარა და დაჰპირდა ყველაფერს გაპატიებთ, თუ დაგვმორჩილდებითო.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. გუშინ, საღამოთი, სამხატვრო აკადემიის წლიურ ნადიმზედ სალისბიურიმ სიტყვა წარმოსთქვა: „ჩვენ სასურველად მოურიგდით, სთქვა სალისბიურიმ, რუსეთის მთავრობას. იმედი მაქვს, რომ მორიგებას კარგი გავლენა ექმნება. არ გავგარძელებ სიტყვას იმის შესახებ, თუ რა დიდი შედეგი ექმნება მორიგებას, მაგრამ იმ დროებით დამოკიდებულების გამო, რომელიც ამ უკანასკნელ 50 წელიწადს ჰსუფევდა ჩვენსა და რუსეთის დიდ იმპერიას შორის, ვფიქრობ, რომ საპირიროა სიხარულით მივეგებო მორიგებას ჩინეთის საქმის გამო. ამ მორიგების წყალობით აცილებულ იქმნა თავიდგან ყოველივე შეტაკება, რომელიც მერმისში მოსალოდნელი იყო“. შემდეგ სალისბიური შეეხო სახელმწიფოთა კავშირებს. ორატორმა სთქვა, სიხარულით უნდა მივეგებოთ იმ ამბავს, რომ დღეს ინგლისს ბევრს სახელმწიფოსთან მეგობრული დამოკიდებულება აქვს. საპირო ეს დამოკიდებულება არ დაირღვესო. შესძლებს თუ არა კონფერენციაო, განაცხადა სალისბიურიმ, შეიარაღების შემცირებას და ერთა შორის დამოკიდებულების გაუᲯობესებას, ᲯᲔᲠ-ᲯᲔᲠᲝᲑᲘᲗ არ ვიციო, მაგრამ ის გარემოება-კი, რომ ეს კონფერენცია გამოიწვია უძლიერესმა სახელმწიფომ, ბევრის საკეთილოს მომასწავებელიაო.

ᲒᲐᲐᲒᲐ. Huisten Bosch-ს სასახლის ორანის დარბაზში, სადაც კონფერენცია იქმნება გამართული, 100 ადგილი იმართება, ბიუროსა და კანცელარიას ცალკე სადგომი დეთმობა. კანცელარიაში 10 მდივანი იქმნება. დაᲯᲔᲠᲘᲗᲔᲑᲘᲗ ამბობენ, რომ კონფერენცია ხალხს დაუსწრებლად მოხდებაო.

20 აპრილი

პარიზი. „ფიგარო“-ში დაბეჭდილია დიუ-პატის ჩვენება, რომელიც 2 აპრილს ჩამოართვეს. დიუ პატის ულაპარაკნია კიუნეს ჩვენების წაკითხვამდე და უთქვამს, რომ ჩემის უფროსების ბრძანებით ვმოქმედებდიო. გონზმა,—განუცხადებია დიუ-კლამს, —განმიმარტა, საპირო ესტერგაზის გადარჩენა, რათა არ იქმნას გამოწვეული სადიპლომატო მოლაპარაკება, რომელმაც შეიძლება საფრანგეთი ომში ჩაითრიოს. ომისოვის-კი საფრანგეთი მომზადებული არ იყოო.

ᲜᲘᲪᲪᲐ. დედოფალი ვიქტორია დღეს უკანეკ ინგლისში გაემგზავრა.

პარიზი. მინისტრთა საბჭოში დღესასუმ განაცხადა, ოფიციალურ ცნობებიდგანა მტკიცდება, რომ ის საიდუმლო მოხსენება, რომელსაც რუსეთის ფინანსთა მინისტრს ვიტტეს აწერდა ერთი უცხო ქვეყნელი გაზეთი, არასოდეს არ არსებობდაო.

პარიზი. პალატა. სრული მშვიდობენობაა. დეშანელმა წაიკითხა იმითი სია, ვისაცა ჰსურს პალატას რაიმე საქმის გამო შეეკითხოს. დიუპუიმ მოითხოვა, რომ იმ შეკითხებათა განხილვა, რომელნიც დრეიფუსის საქმეს შეეხებიან, გადადებულ იქმნა იმ დრამდე, ვიდრე საკასაციო სასამართლო განაჩენს დაადგენდეს. დიუპუის წინადადება შეწყნარებულ იქმნა.

ᲚᲝᲜᲓᲝᲜᲘ. საზოგადოებათა პალატა. ბალფურმა განაცხადა, რომ საზოგადო აზრი რუსეთთან დადებულ პირობისა ის არის, რომ ერთის მხრივ ინგლისმა წინაალმდეგობა არ გაუწიოს რუსეთს, თუ ამ უკანასკნელმა მანᲯურიაში მოიწადინა რკინის გზების გაყვანა და ხელი არ შეუწყოს სხვათა, თუ მათაც ეგევე მოიწადინეს; ხოლო მეორეს მხრით, რუსეთი ვალდებულია ესევე მოიქცეს ინგლისის წინაშე, თუ ინგლისმა იან-ძ-ნში მოიწადინა რკინის გზების გაყვანაო.

ᲬᲔᲠᲘᲚᲔᲑᲘ ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ

უგულითადესს მადლობას ვუცხადებ სოფ. იტრიაში მცხოვრებს კნ. ევა ჩხეიძისას, რომელმაც შესწირა იტრიის სამრევლო სკოლის ასაშენებლად 40 საჟენი ქვა, რომლის ბაკიც რვა თუმანს შეადგენს, და აგრეთვე ქვიშაც. იმედია კნ. ევა ჩხეიძის მაგალითს სხვებიც მიბაძვენ და არ დაიშურებენ თავიანთს წვლილს.

გამგე იტრიის სამრევლო სკოლისა მღვ. ქრისტეფორე ციკურიშვილი

—

მოსკოვის ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ სტუდენტების მონდობილობით უგულითადესს მადლობას ვუცხადებ „Новое Обозрѣніе“-ს, „ᲙᲕᲚᲘᲡ“, „ᲪᲜᲝᲑᲘᲡ ᲤᲣᲠᲪᲚᲘᲡ“, „ᲯᲔᲯᲘᲚᲘᲡ“ და „ᲛᲬᲧᲔᲛᲘᲡ“ რედაქციებს წარსულ წელში თავიანთის გამოცემის უფასოდ დთმობისათვის.

მოსკოვის ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ სტუდენტობის მონდობილობით ბ. ნანეიშვილი

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

როიალები

პიანინო

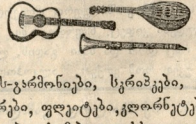

ფეხ-გარმონიები, სკრიპკები, გიტარები, ფლეიტები, კლარნეტები, ნოტები, სიმები და სხვ. და სხ.

ყოველ ამ სამუსიკო იარაღის შეძენა შეიძლება ფასის წერილწერილად გადახდით.

ახალი ᲨᲠᲔᲗᲘᲡᲙᲣᲠᲜᲘᲢᲘᲡ მუქთად იგზავნება,

კავკასიის ცენტრალი საწყობი სამუსიკო იარაღებისა

ბ. მ. ᲛᲘᲠᲘᲛᲐᲜᲘᲐᲜᲘᲡᲘᲡ

музыкальное депо Б. М. МИРИМАНЯНА.

Тифлисъ. Дворцовая ул.

(24—5.—10)

„ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲙᲐᲮᲘ“

ნამდვილ კახურ ღვინის გასაცნობად გაიხსნა ახლად საწყობი „ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲙᲐᲮᲘ“ კუკიაში, პირველ თუმანიანთ ქუჩაზედ, ნ. 3. მთავრელიშვილის სახლ ქვეშ, № 18. ბოთლი 15 კ., ხოლო ვედრო 2 მანეთიდამ დაწყებული. (5—4)

წერა-კითხვის გამავრც. საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში (Дворц. ул. д. т. д. № 101) ისყიდება

ᲘᲐᲤᲐᲚᲘ

სადღესასწაულოდ ბავშვებისათვის საჩუქრად გრ. ტატიშვილის მიერ გამოცემული საყმაწვილო სურათებიანი წიგნები:

1, ხუმარა სპილოები . 10 კ.
2, გედები . . . . 10 კ.
3, კეთილი ძაღლი. . 10 კ.

იქვე იყიდება კანვაზედ საკერი ანბანი 40 კაპ. და ჩართული (გლადით, საკერი) ანბანი 1 მ. (—ნ.—3)

„ᲠᲐᲓᲕᲐᲜᲐᲪ „ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘᲡᲗᲐ ᲨᲠᲘᲗᲘᲡ“ წერა-კითხვის ვამავრცელებელ საზოგადოებას“ ამრიგად აქვს დაპბეჭდოს

ᲞᲠᲔᲒᲣᲚᲘ ᲞᲣᲨᲙᲘᲜᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲐᲓ ᲜᲐᲗᲐᲠᲒᲛᲜᲘ ᲜᲐᲬᲔᲠᲔᲑᲘᲡᲐ

მაისის საიუბილეო დღესასწაულისათვის, ამიტომ იგი გამგეობა უმორჩილესად სთხოვს იმათ, ვისაც გადათარგმნილი აქვს რომელიმე ნაწერი რუსთა გამოჩენილის პოეტისა, ლერმანტოვისა ანუ პუშკინისა, გამოუგზავნოს გამგეობას ეგ თარგმანი კრებულში დასაბეჭდად. თუ უკვე დაბეჭდილია სადმე ამასთანა ნათარგმნი, აცნობოს გამგეობას, სახელდობრ, სად, რომელს ჟურნალსა ანუ გაზეთში, და როდის არის დაბეჭდილი. უფრო უკეთესი იქმნება, თუ მთარგმნელი თვით დაბეჭდილს გამოუგზავნის გამგეობას. ადრესი: Тифлисъ. Въ канцелярію общества грамотности. (5—5)

1899

„ᲛᲝᲐᲛᲑᲔ“

ᲗᲕᲘᲣᲠᲘ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘ

(წელიწადი მეექვსე)

ᲒᲐᲛᲝᲪᲕᲐ ᲘᲛᲐᲕᲔ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲗ

მსოფლიო ჟურნალის კრებულის პროგრამის საკესებით შესასრულებლად მომდინარე წელს რედაქცია ეცდება, სხვათა შორის, მკითხველებს მაყოდოს მომოხილვანი შინაურის ცხოვრებისა და ეტნოგრაფისა, ᲯᲐᲠᲘᲓᲒᲘ კრიტიკა და ბიბლიოგრაფია. ამ განყოფილებათათვის შესაფერის შეკრება და სტატიების წერა იკისრა ასლად შედგენილმა სარედაქციო კომისიამ. ჟურნალში დაიბეჭდება ახალი ორიგინალური მოთხრობანი და დრამატიული თხზულებანი ჩვენის ცნობილი მწერლებისა.

უკვე დაიწყო ბეჭდვა სოფ. მაჯლობდიშვილის დიდის მოთხრობისა ჩვენის ცხოვრებიდან.

ᲤᲐᲡᲘ ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘᲡᲐ ᲒᲐᲒᲖᲐᲕᲜᲘᲗ:

	1 წლით	6 თვით	3 თვით
რუსეთის და კავკასიის ქალაქებში . .	10 მან.	6 მან.	4 მან.
საზღვარ გარედ	13 მან.	7 მან.	5 მან.

ვისაც წლიური ფასის ერთად შემოტანა ეძნელება, შეუძლიან შემოიტანოს: 1 იანვრამდე—4 მან., 1 აპრილამდე—3 მან. და 1 სექტემბრამდე—3 მან.

სელის-მოწერა მიიღება ტფილისში, ჟურნალ «მოამბის» რედაქციაში, რომელიც იმყოფება ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე № 13.

წაგვაᲜᲐ მაღაზიებს, რომელნიც იკისრებენ ჟურნალ „მოამბე“-ზე ხელის მოწერის მიღებას, შეუძლიანთ აიღონ მთელის წლის შემოსატანიდან კამისიისა და ფულის გამოგზავნისთვის ათა შაურა, ხოლო თუ ფულს ნაწილ-ნაწილ შემოიტანენ, არაფერი დაკთმობასთ.

შენიშვნა: 1) ჟურნალის თავის დროზე მიღებისათვის რედაქცია პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ფული გამოგზავნილ ან შემოტანილ იქნება რედაქციის კანტორაში. 2) ქალაქ გარეშე ხელის-მომწერთ ფულის მიღების კვიტანცია გაეგზავნებათ მხოლოდ იმათ, ვინც ჟურნალის ფასთან ერთად წარმოადგენს 7 კაპ. ფოსტის მარკას ყოველ კვიტანციაზე.

ქალაქ გარეთ მცხოვრებთათვის ადრესი: *Тифлисъ, Редакція* „Моамбе“.

რედაქციამ მოსახერხებლადა სცნო სოფლის მღვდლებს, სოფლის მასწავლებლებს, ხელოსნებს და მოწაფეებს ჟურნალი დაუმოს რგა მანეთად წელიწადში. ვისაც 8 მანეთის ერთად შემოტანა ეძნელება, შეუძლიან პირველში ოთხა მანეთი შემოიტანოს და ორ-ორი მანეთიც მარტში და აგვისტოში. (20—5.—12)

ᲡᲐᲐᲥᲪᲘᲝᲜᲔᲠᲝ ᲡᲐᲖᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲐ

„ᲐᲠᲢᲣᲠ ᲙᲝᲞᲞᲔᲚ“

რელსები	მახქანები
თელები	ქვაბები
ვაგონები	ლებედკები
ორთქლ-მავალები	ურიები
ისრები	ელევატორები
მოსაბრუნებელი რგოლები.	ონკანები.

ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘ, ნევის პროსპექტი № 1. ᲒᲐᲜᲣᲛᲝᲤᲘᲚᲔᲑᲐᲜᲘ: მოსკოვსა, ვარშავასა, ოდესსასა, კავკავსა და გელსინგფორში. (2—1) „Артуръ Коппель“

Дозволено цензурою, Тифлисъ 21 го Апрѣля 1899 г. სტამბა მ. შარაძისა და ამხანაგობისა. რედაქტორ-გამომცემელი ᲘᲚᲘᲐ ᲩᲐᲕᲩᲐᲕᲐᲫᲔ.